

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 19Csp/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201923
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2021:8720201923.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivetou Jenčovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom AK Mýtna č. 48, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: X. C., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XX/XX,XXX XX F., občan SR, právne zastúpený: JUDr. Matúš Motyka, advokát so sídlom AK Námestie SNP 7, Stropkov, IČO: 50 487 108, o zaplatenie 2634.41 € s prísl., takt

rozhodol:

I. Súd konanie zo sumy 30,- eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania z a s t a v u j e.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na 100% náhradu trov konania, ktoré budú vyčíslené samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s. žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 25.6.2020 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom z dôvodu nesplatenej pôžičky. Uviedol, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. z titulu zlúčenia (čo mal súd preukázané), ktorá na základe Zmluvy o pôžičke č. 6252213/8520504643 poskytla žalovanému pôžičku vo výške 2500,- €, ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť formou 120 pravidelných mesačných splátok po 43,89 EUR až do celkovej sumy pôžičky 5266,80 €. Žalovaný uhradil do podania žaloby sumu 175,56 €.

2. V priebehu konania podaním doručeným súdu dňa 12.1.2021 žalobca navrhol zmenu strany sporu, nakoľko uzavrel so spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o. Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky voči žalovanému. Súd uznesením 19Csp/48/2020-58 zo dňa 29.1.2021 pripustil zmenu strany sporu v zmysle návrhu žalobcu a súhlasu so vstupom nového žalobcu do konania.

3. Počas konania žalobca vzal žalobu v časti zaplatenia sumy 30,- € s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť, nakoľko po podaní žaloby platbou zo dňa 18.2.2021 žalovaný vykonal túto úhradu. V tejto časti žiadal žalobca konanie zastaviť a upravil petit žaloby.

4. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku žalobca môže vziať žalobu späť.

5. Podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

6. S poukazom na citované zákonné ustanovenia súd konanie v časti späťvzatia žalobného návrhu zastavil.

7. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne s tým, že s právnym predchodcom žalobcu (VÚB, a. s.) dňa 27.02.2017 uzatvoril úverovú zmluvu č. 8520504643, na základe ktorej mu bol poskytnutý

spotrebiteľský úver vo výške 2500,- €. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatváral ako spotrebiteľ s právnym predchodcom žalobcu ako právnickou osobou, ktorý poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Právny vzťah, ktorý medzi nimi vznikol má evidentne spotrebiteľský charakter. V tejto súvislosti je preto potrebné skúmať v akom rozsahu si právny predchodca žalobcu splnil povinnosti špecifikované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase podpisu zmluvy. Poukázal na ustanovenia §§ 7 ods. 1, ods. 19 a 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a uviedol, že z dovtedy žalobcom predložených listinných dôkazov nie je možné zistiť, ako VÚB, a. s. hodnotila a zisťovala údaje na príjmovej ako aj výdavkovej strane klienta. Javí sa, že VÚB, a. s. si povinnosť skúmať bonitu klienta pred uzavretím zmluvy nesplnila vôbec a následne v rozpore so zákonom využila svoje právo vyžadovať od klienta jednorazové splatenie úveru. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu je preto potrebné označiť za právne neúčinné. V zmysle zásady „nemo plus iuris transfere potest, quam ipse habet“ (nikto nemôže na iného previesť viac práva, ako sám má) následne ani nemohlo dôjsť k právne účinnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu (VÚB, a. s. v čase postúpenia takouto pohľadávkou nedisponovala). S poukazom na uvedené vzniesol námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Žalobu žiadal zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania.

8. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného uviedol v písomnom podaní, že tento po podaní žaloby vykonal úhradu v sume 30,- €, a to platbou zo dňa 18.2.2021 a týmto podaním aj zobral žalobu v časti späť. K námietkam žalovaného uviedol, že jeho právny predchodca preveroval schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver pred uzavretím zmluvy o úvere. Odkázal na údaje o zamestnávateľovi a výške mesačného príjmu uvedené v úverovej zmluve, ktorých pravdivosť žalovaný potvrdil svojim vlastnoručným podpisom. Z uvedeného vyplýva, že v čase uzavretia zmluvného vzťahu bol žalovaný v riadnom pracovnoprávnom vzťahu. Súčasne mal zato, že výška dosahujúceho čistého mesačného príjmu žalovaného v čase podpisu úverovej zmluvy bola postačujúca na plnenie si povinností žalovaným vyplývajúcich z úverovej zmluvy. Právny predchodca žalobcu prostredníctvom svojho interného schvaľovacieho systému overuje pravdivosť údajov uvedených klientom v jeho žiadosti. Pred poskytnutím úveru skúmal prostredníctvom Sociálnej poisťovne príjmy, výdavky (zrážky) a trvanie zamestnania. Taktiež overil počet úverov klienta v bankových a nebankových registroch. Navrhol, aby po čiastočnom späťvzátí súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2604,41 €, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 2634,41 € od 29.11.2017 do 18.02.2021, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 2604,41 € od 19.02.2021 do dňa zaplataenia a priznal žalobcovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

9. Žalovaný sa na výzvu súdu opätovne vyjadril k vyjadreniu žalobcu, v ktorom uviedol v súvislosti s tvrdením žalobcu, že jeho právny predchodca preveroval schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver pred uzavretím zmluvy o úvere, že tvrdené skutočnosti žalobca súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Zároveň je otázne, kde v úverovej zmluve sa nachádza údaj o zamestnávateľovi žalovaného a výške jeho mesačného príjmu, na ktoré vo svojom podaní odkazuje žalobca. Opätovne citoval príslušné zákonné ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch s tým, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť sústavnému zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Žalobca porušil zákonnú povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď náležitým spôsobom nepreveril príjmovú ako ani výdavkovú stranu svojho potencionálneho klienta. Nič také v konaní nepreukázal. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 27.11.2019 č. k. 7Csp/185/2019-65: „Veriteľ hrubo porušil svoje povinnosti pri posudzovaní bonity žalovanej ako dlžníka pri poskytovaní daného úveru. Pokiaľ právny zástupca žalobcu uviedol, že žiadosť bola posudzovaná individuálne na základe údajov klienta a verejne dostupných zdrojov, súd poukazuje na predloženú zmluvu o úvere, kde je uvedený príjem žalovanej ako starobnej dôchodkyne vo výške 277 Eur. Súd je toho názoru, že pokiaľ účelom skúmania bonity je zistenie všetkých údajov potrebných na posúdenie schopnosti klienta splácať úver, potom bez skúmania reálneho príjmu, rodinného stavu, celkového objemu výdavkov klienta nemôže veriteľ urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Skúmanie výdavkov klienta len nahliadnutím do databáz bánk a Sociálnej poisťovne nie je podľa názoru súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať iba z

týchto verejných databáz. Keďže žalobca v súvislosti s overením bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, vrátane údajov o výške celkového objemu jeho výdavkov, došlo tak k naplneniu hypotézy § 11 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z. z., na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie žalobcu ako hrubé porušenie jeho povinností overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, v dôsledku čoho sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súčasne žalobca nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Je nepochybné, že žalobca dôsledne neskúmal bonitu žalovanej, vychádzal z údajov nahliadnutím do verejných registrov bez toho, aby spotrebiteľa požiadal o poskytnutie presných, pravdivých, úplných informácií potrebných na posúdenie jeho schopnosti splácať úver o reálne dosahovanom príjme a celkovom objeme jeho výdavkov postupom podľa § 7 ods. 2 Zákona číslo 129/2010 Z. z., ktoré nemožno kvalifikovať inak, ako hrubé porušenie odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať predmetný úver.“ Žalovaný tiež opätovne uviedol, že v zmysle zásady „nemo plus iuris transfere potest, quam ipse habet“ (nikto nemôže na iného previesť viac práva, ako sám má) nemohlo dôjsť k právne účinnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, pretože VÚB, a. s. v čase postúpenia zosplatenou pohľadávkou nedisponovala. Citoval v tejto súvislosti z Rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/84/2018 zo dňa 26.04.2018: „Nakoľko nedošlo ku platnému zosplateniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto zosplatením (údajne) vzniknutej pohľadávky. Takáto pohľadávka k danému obdobiu totiž neexistovala. Zmluva o postúpení pohľadávky je tak neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho nie je žalobca subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore.“ S poukazom na uvedené žalovaný trval na vznesenej námietke nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

10. V ďalšom písomnom vyjadrení po obdržaní vyššie uvedeného vyjadrenia žalovaného, žalobca na tam uvedené skutočnosti nijakým spôsobom nereagoval, len zopakoval svoje stanovisko, že jeho právny predchodca s odbornou starostlivosťou preveroval schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver, a že žalovaný nepredložil žiadne nové skutočnosti.

11. Na nariadenom pojednávaní právny zástupca žalovaného trval na svojich písomných vyjadreniach v konaní. Uviedol, že žaloba nie je dôvodnou z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Ako primárnu argumentáciu uviedol skutočnosť, že pred tým než právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver, neposúdil jeho bonitu, teda nesplnil si povinnosť s odbornou starostlivosťou preveriť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Napriek skutočnosti, že v svojom písomnom podaní žalobca tvrdí, že zisťoval zamestnávateľa žalovaného jeho príjem, táto skutočnosť nie je podložená žiadnym dôkazom. Na druhej strane však nepostačuje iba zisťovanie príjmu, príp. zamestnávateľa spotrebiteľa, ale je potrebné dôsledne oboznámiť sa aj s jeho výdavkami, aby bolo možné skutočne s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu osoby, ktorej bude spotrebiteľský úver poskytovaný. Táto skutočnosť, teda absencia posúdenia bonity spotrebiteľa má podľa § 11 ods. 2 zák. o spotrebiteľských úveroch sankciu nemožnosti vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak teda nebolo možné jednorazovo zosplatiť spotrebiteľský úver, neexistoval dlh spotrebiteľa, ktorý bol predmetom postúpenej pohľadávky na žalobcu, a teda takéto postúpenie je neplatné a v zmysle zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako sám má, pretože VUB v čase postúpenia touto pohľadávkou nedisponovala, je potrebné považovať postúpenie za neplatné a námietka nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu je teda dôvodná. Sekundárna argumentácia žalovaného je, že predpokladom zosplatenia spotrebiteľského úveru je skutočnosť uvedená v § 53 ods. 9 OZ, a teda že k takémuto úkonu možno pristúpiť najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne s upozornením spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní, pričom však podľa § 565 Občianskeho zákonníka je možné zosplatenie využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Z predžalobnej upomienky z 27.9.2017 právneho predchodcu žalobcu vyplýva, že spotrebiteľ bol upozornený na nezaplatenie splátky v mesiaci 07/2017, ktorá bola splatnou dňa 20.7.2017. K zosplateniu úveru vo vzťahu k tejto splátke mohlo dôjsť 20.11.2017, pričom však v spise sa nachádza oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 23.11.2017. Napriek skutočnosti, že žalobca v žalobe tvrdí, že k zosplateniu došlo dňa 19.11.2017, takáto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho dôkazu, ktorý je žalobcom predložený v spise. Zosplatenie spotrebiteľského úveru je jednostranným právnym úkonom zo strany dodávateľa adresovaný spotrebiteľovi, ktorý musí byť preukázateľne spotrebiteľovi doručený. Nemožno akceptovať právny názor, že banka zosplatiť úver ku dňu, ktorý si sama určí a ex post túto skutočnosť spotrebiteľovi iba oznámi. Takýto postup znamená neúčinné zosplatenie úveru. Navyiac predžalobná upomienka z 27.9.2017 nebola spotrebiteľovi doručená, pretože doporučená zásielka sa vrátila adresátovi a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru

z 23.11.2017 ani nie je doložené doručenkou, príp. iným dôkazom o doručovaní spotrebiteľovi. Aj pri neakceptácii primárnej argumentácie, ktorá je podľa názoru žalovaného dôvodná, by neplatnosť postúpenia a absencia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu spôsobovala aj prezentovaná sekundárna argumentácia. Žalobu žiadal zamietnuť a priznať nárok na 100 % náhradu trov konania. Na pojednávaní predložil súdu aj rozhodnutie súdneho dvora z 10.6.2021 a rozsudok KS z 23.9.2020 s tým, že tieto rozhodnutia potvrdzujú argumentáciu žalovaného v tomto konaní.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania, zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8520504643 zo dňa 27.2.2017 (ďalej len „Zmluva“), z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 30.11.2017 uzavretej medzi Consumer Finance Holding, a. s., Všeobecnou úverovou bankou, a. s. ako postupcami a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia, s. r. o., ako postupcom, z prehľadu splátok a úhrad, z predžalobnej upomienky zo dňa 27.9.2017, z Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.11.2017, ako aj z ďalších listinných dôkazov v spise mal súd preukázané, že žalovaný a právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding a. s. (ďalej len „veriteľ“), uzatvorili dňa 27.2.2017 Zmluvu na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver (typ pôžičky: SLPO QFD - Quatropôžička) vo výške 2500,- €, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť formou 120 pravidelných mesačných splátok po 43,89 € až do celkovej sumy 5266,80 €. V Zmluve bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 18,72 %, RPMN 18,71 %. Prvá splátka bola splatná dňa 20.3.2017, konečná splatnosť úveru dňa 20.2.2027 so splatnosťou 20.deň v mesiaci. Žalovaný uhradil do podania žaloby sumu 175,56 €.

13. Súd záväzkový vzťah medzi stranami sporu vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský, právny predchodca žalobcu konal v rámci svojej obchodnej činnosti, žalovaný nie, vystupoval ako spotrebiteľ, preto naň súd aplikoval aj zákonné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských záväzkov, upravených tak Občianskym zákonníkom, ako aj zákonom o spotrebiteľských úveroch. To, že medzi stranami sporu (resp. právnym predchodcom žalobcu a žalovaným) bola uzavretá spotrebiteľská zmluva v konaní ani sporné nebolo.

14. Podľa §52 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa §52 ods.2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa §52 ods.3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Úver, ktorý bol žalovanému v zmysle Zmluvy poskytnutý mal splácať v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20.dňu v mesiaci tak, ako je to uvedené v bode 12 rozsudku.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523565'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa článku 10 bod 10.2. zmluvy spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

19. Z predžalobnej upomienky z 27.9.2017 právneho predchodcu žalobcu vyplýva, že spotrebiteľ bol upozornený na nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 07/2017, ktorá bola splatnou dňa 20.7.2017. K zosplateniu úveru vo vzťahu k tejto splátke mohlo dôjsť do 20.11.2017, pričom však v spise sa

nachádza oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 23.11.2017. Napriek tomu, že žalobca tvrdí, že k zosplatneniu došlo dňa 19.11.2017, takáto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho dôkazu, ktorý je žalobcom predložený v spise. Ako uviedol aj žalovaný a súd sa s nim v plnom rozsahu stotožňuje, nemožno akceptovať právny názor, že banka zosplatní úver ku dňu, ktorý si sama určí a ex post túto skutočnosť spotrebiteľovi iba oznámi. Takýto postup znamená neúčinné zosplatnenie úveru. Navyše zosplatnenie spotrebiteľského úveru je jednostranným právnym úkonom zo strany dodávateľa adresovaný spotrebiteľovi, ktorý musí byť preukázateľne spotrebiteľovi doručený, minimálne doručovaný a musí sa dostať do sféry jeho vnímania. Predžalobná upomienka z 27.9.2017 nebola spotrebiteľovi doručená, pretože doporučená zásielka sa vrátila adresátovi a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 23.11.2017 ani nie je doložené doručenkou, príp. iným dôkazom o doručovaní žalovanému ako spotrebiteľovi.

20. Zo spisu teda absolútne nevyplýva, či oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo doručené, alebo aspoň doručované žalovanému, či vôbec toto oznámenie, tento úkon došiel do dispozície adresáta, teda žalovaného. Ani doručka, ani záhada v doručení súdu predložená nebola. Ak to bolo zasielané obyčajnou listovou zásielkovou, ako žalobca v žalobe tvrdí, je dôkazné bremeno na ňom to nejakým spôsobom preukázať. Súd má za to, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 23.11.2017 žalovanému vôbec doručované nebolo, opak v konaní preukázaný nebol (výzva na plnenie bola doručovaná doporučené a zosplatnenie obyčajne?). Aj z tohto dôvodu nie je vyhlásenie okamžitej splatnosti platné. Z predchádzajúceho odseku tohto rozsudku tiež vyplýva, že žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca zosplatnil úver v zákonnej lehote a dátum 19.11.2017 (mohol zosplatniť do 20.11.2017) nevyplýva absolútne zo žiadneho listinného dôkazu, ani len z Oznámenia o zosplatnení z 23.11.2017.

21. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že neboli splnené ani zákonné ani zmluvné predpoklady na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, ten platne zosplatnený nebol, pretože žalovaný sa jednak o splatnosť nezozvedel, nebolo mu doručené zosplatnenie, ani doručované oznámenie o tom, toto sa nedostalo ani do jeho dispozície. Je nemysliteľné, aby žalobca úver zosplatnil, žalovaného o tom neinformoval a potom vymáhal jednorazovo celý zostatok poskytnutého úveru. Nebolo, ako už je uvedené ani preukázané, že k zosplatneniu došlo v zákonnej lehote. Aj kvôli týmto skutočnostiam bol žalovaný povinný úver naďalej uhrádzať v splátkach. Toto sú ale len sekundárne dôvody, prečo súd žalobu zamietol. Už pri samotnom uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy postupoval právny predchodca žalobcu v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch.

22. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom v čase podpisu zmluvy 27.2.2017 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

24. Podľa § 7 ods. 1 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 19 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

26. Napriek opakovanému tvrdeniu žalobcu, predtým než jeho právny predchodca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver, neposúdil jeho bonitu, teda nesplnil si povinnosť s odbornou starostlivosťou preveriť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Ničím žalobca nepodložil svoje tvrdenia, že zisťoval zamestnávateľa žalovaného, jeho príjem. Nič také v Zmluve uvedené nie je. V Zmluve sú len predpripravené kolónky (formulárová zmluva) spôsob bývania, vypísané je vlastný byt/dom, dosiahnuté vzdelanie - stredoškolské, rodinný stav - slobodný... Na druhej strane však nepostačuje iba zisťovanie príjmu, príp. zamestnávateľa spotrebiteľa, ale je potrebné dôsledne oboznámiť sa aj s jeho výdavkami, aby bolo možné skutočne s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu osoby, ktorej bude spotrebiteľský úver poskytovaný. Táto skutočnosť, teda absencia posúdenia bonity spotrebiteľa má podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sankciu nemožnosti vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak teda nebolo možné jednorazovo zosplatiť spotrebiteľský úver, neexistoval dlh spotrebiteľa v tom smere, že by mal celý zostatok úveru uhradiť jednorazovo, potom takáto neexistujúca pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nemôže byť predmetom postúpenia na súčasného žalobcu, a teda takéto postúpenie je neplatné a v zmysle zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako sám má, je potrebné považovať postúpenie za neplatné a námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vznesenú žalovaným súd považuje za opodstatnenú.

27. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

28. Keďže v danej veci nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky, nemohlo následne dôjsť ani k jej platnému postúpeniu z banky na nebankový subjekt, súčasného žalobcu.

29. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

30. Zásadná otázka, ktorú je v konaní ohľadom žaloby potrebné riešiť je, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody by mali byť nepochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok má na rozdiel od iného druhu podnikania špecifickú, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku. Súd preto skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky podľa ustanovení § 92 ods.8 zák. č. 438/2001 Z. z. (ďalej len „Zákon o bankách“).

Citované ustanovenie charakterizujú nasledovné predpoklady:

1. Postupiteľnosť bankovej pohľadávky,
2. Predchádzajúca písomná výzva klientovi (ani tá nebola súdu predložená),
3. Omeškanie klienta viac ako 90 kalendárnych dní po doručení výzvy,
4. Postúpenie sa týka časti peňažného záväzku v omeškaní (splatené pohľadávky),
5. Postupiteľnosť aj tretej osobe,
6. Nevýžaduje sa súhlas klienta.

31. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 OZ a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané resp. v rozpore so zákonom), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Súčasne musí postupca preukázať, že bol postúpený zosplatený úver. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka. Takýto záver vyplýva aj z Rozsudku Krajského súdu Trenčín zo dňa 13.1.2016 sp. zn. 5Co/460/2015, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/750/2015. Žalobca nepreukázal, že právny predchodca (banka) doručil, resp. aspoň doručoval oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, teda nemohlo dôjsť k zosplateniu jeho pohľadávky a prioritne postupoval v rozpore s ustanovením § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch pri zisťovaní bonity klienta pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, preto nemohol od žalovaného ako spotrebiteľa požadovať jednorazové splatenie úveru.

32. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, teda žalobu zamietol z dôvodu neplatného zosplatenia, následne neplatného postúpenia pohľadávky a v konečnom dôsledku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Vzhľadom na uvedené sa súd bližšie v odôvodnení tohto rozsudku nezaoberal prípadnými neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmluve, ktoré má skúmať ex offo, snáď len uvedie, že zmluva obsahovala neprimerane vysokú úrokovú sadzbu 18,72 %, keď banky v rozhodnom období poskytovali obdobné úvery za 9,17 % -ný ročný úrok.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 262 ods.1, ods. 2 Civilného sporového poriadku s tým, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov v celom rozsahu a o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

O Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove.

O Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

O Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

O Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

O Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno i meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej ujmy nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

O Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

O Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).